

“Once in royal David’s city”, “Eens in lang vervlogen tijden”, “Uit het duister hier gekomen”, de melodie van dit prachtige kerstlied kent iedereen. En daarom is het best een beetje jammer, dat het niet in ons Liedboek staat. Ook niet in het vorige trouwens, maar dit terzijde.

Ooit, lang geleden, daalde God naar de aarde af. Daar gaat dit lied over. God die als Mensenzoon in een stal geboren wordt. De grootste revolutie op z’n allerkleinst. En weet je wat het is, wij zijn zo gewend aan deze woorden, dat ze ons bijna niet meer raken. O ja, ieder jaar opnieuw: God wordt mens, Hij heeft onder ons gewoond. Kerstdiner, Oud & Nieuw en dóór!

Ongekend en ongehoord. En dat blijf ik er dit jaar maar bij zeggen, misschien dat die woorden ons bijblijven: God wordt mens, en dat is ongekend en ongehoord.

Het grootste Oppervezen past in een kribbe, en laat zich in doeken wikkelen. Een onooglijke en onopvallende baby is Koning van de wereld.

Dat is het ongehoorde en ongekende van Kerst.

Hoewel? Er worden nog steeds mensen geboren op onaanzienlijke plaatsen, nog steeds komen mensen als onaanzienlijk ter wereld. En toch zijn het broertjes en zusjes van Jezus, kinderen van één Vader. Bij God is niemand onaanzienlijk, omdat Hij naar zijn mensen toegekomen is op de allerkleinste schaal die je voor kunt stellen.

Nog iets wat ongekend en ongehoord is. Dat is dat wij dit jaar waarschijnlijk geen gewoon Kerstfeest kunnen vieren. Waar normaal gesproken de kerken uitpuilen tijdens de Kerstnacht en Kerstochtenddienst, moet je je nu inschrijven, en mogen er maximaal 30 mensen per dienst in de kerk!

Er is in de afgelopen maanden al heel veel gebeurd, wat in de geschiedenis van de mensheid nog niet is vertoond. Ik denk aan de verzorgingstehuizen die in gevangenissen veranderden, en aan scholen die simpelweg gesloten werden. Maar wat er nu staat gebeuren, slaat zo ongeveer alles. Geen Kerst. Voor miljoenen mensen is de weg naar de jaarlijkse Kerstnachtdienst afgesloten. Er zal best wel veel op radio en tv te volgen zijn, maar dat maakt het allemaal niet minder wrang.

En wij, brave kerkmensen, leggen ons erbij neer. Protesteren heeft geen zin. Want uiteindelijk is Kerst toch ook het feest van de vrede. Het zal een heel bijzondere Kerst worden, heel bijzonder.

Maar er zijn lichtpuntjes, wat zeg ik: serieuze lichtpunten. Vorige week heb ik in mijn videoboodschap gezegd, dat we in Advent leven, in de verwachting van een groot licht, van een nieuwe tijd vol ongekende en ongehoorde mogelijkheden. Welnu, ik vind het geweldig, dat nog geen week later, in de eerste week van Advent, dat licht zich aandient. Gisteren (dinsdag dus) werd bekend dat er begin januari een begin gemaakt kan worden met een vaccinatieprogramma. Daar zullen best nog wel de nodige leeuwen en beren tussen komen, maar het perspectief is er. Er is hoop! En dat maakt de komende Kerst nog bijzonderder: aan de ene kant zie ik nog niet dat er allerlei maatregelen versoepeld zullen worden, maar aan de andere kant dient zich wel een heel nieuwe fase aan in deze crisis.

En in het Kerstverhaal, dat ik jullie graag mee wil geven, gaat het over een heel bijzondere Kerst, namelijk die van 1914. In de loopgraven bij Ieper. Duitsers en Engelsen die samen Kerstliederen zingen. Kanonnen en geweren zwegen, en vijanden werden vrienden – voor even, maar toch.